

Määräykset ja ohjeet 3/2014

Toimiluvat, rekisteröinnit ja ilmoitukset

Dnro
FIVA 2/01.00/2013

Antopäivä
6.3.2014

Voimaantulopäivä
15.4.2014

FINANSSIVALVONTA

puh. 09 183 51

faksi 09 183 5328

etunimi.sukunimi@finanssivalvonta.fi

www.finanssivalvonta.fi

Lisätietoja

Vakuutusvalvonta/Vahinko- ja henkivakuutus
Markkina- ja menettelytapavalvonta/Sijoituspalvelut ja -tuotteet

Määräysten ja ohjeiden oikeudellinen luonne

Määräykset

Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa ”Määräys”-otsikon alla esitetään Finanssivalvonnan antamat määräykset. Määräykset ovat velvoittavia oikeussääntöjä, joita on noudatettava.

Finanssivalvonta antaa määräyksiä ainoastaan määräyksenantoon valtuuttavan lain säännöksen nojalla ja sen asettamissa rajoissa.

Ohjeet

Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa ”Ohje”-otsikon alla esitetään Finanssivalvonnan tulkintoja lainsäädännön tai muun velvoittavan sääntelyn sisällöstä.

”Ohje”-otsikon alla on lisäksi suosituksia ja muita toimintaohjeita, jotka eivät ole velvoittavia. Ohjeissa on myös kansainvälisten ohjeiden ja suositusten noudattamista koskevat Finanssivalvonnan suositukset.

Ohjeen kirjoitustavasta ilmenee, milloin kyseessä on tulkinta ja milloin suositus tai muu toimintaohje. Ohjeiden kirjoitustapaa sekä määräysten ja ohjeiden oikeudellista luonnetta on selvitetty tarkemmin Finanssivalvonnan verkkopalvelussa.

[Finanssivalvonta.fi > Sääntely > Määräys- ja ohjekokoelma > Määräyskokoelman rakenne](#)

Sisällysluettelo

1	Soveltamisala ja määritelmät	5
1.1	Soveltamisala	5
1.2	Määritelmät	6
2	Säädöstausta	7
2.1	Lainsäädäntö	7
2.2	Euroopan unionin asetukset	7
2.3	Euroopan unionin direktiivit	8
2.4	Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus	8
3	Tavoitteet	10
4	Toimiluvan yleiset edellytykset ja toimiluvan hakeminen	11
4.1	Toimiluvan yleiset edellytykset	11
4.2	Toimiluvan hakeminen	12
5	Rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön toimilupa	13
5.1	Toimilupahakemus ja hakemukseen liitettävät selvitykset	13
5.2	Selvitys perustettavasta rahastoyhtiöstä ja säilytisyhteisöstä	13
5.3	Rahastoyhtiön harjoitettavaksi aiottu liiketoiminta	13
5.3.1	<i>Kuvaus harjoitettavasta toiminnasta</i>	13
5.4	Liiketoiminnassa noudatettavat menettelytavat	14
5.5	Luotettava hallinto	14
5.5.1	<i>Johtaminen ja toiminnan järjestäminen</i>	14
5.5.2	<i>Rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön ylin johto</i>	15
5.5.3	<i>Ylimmän johdon luotettavuus, sopivuus ja ammattitaito</i>	16
5.5.4	<i>Henkilöstö ja sen ammattitaito</i>	16
5.5.5	<i>Tilintarkastajat</i>	17
5.5.6	<i>Omistajien luotettavuus ja sopivuus</i>	17
5.6	Selvitys merkittävistä sidonnaisuuksista	18
5.7	Taloudelliset toimintaedellytykset sekä strategia ja toimintasuunnitelma	19

	5.7.1	Toimintasuunnitelma	19
	5.7.2	Perustamis- /vähimmäispääoma	20
	5.7.3	Arvio kannattavuudesta ja omien varojen riittävydestä	20
	5.8	Toiminnan järjestäminen	20
	5.9	Riskienhallinta	21
	5.9.1	Asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmä	21
	5.9.2	Tietojärjestelmät, tietoturvallisuus ja liiketoiminnan jatkuvuussuunnittelu	22
	5.9.3	Kirjanpitojärjestelmä	24
	5.9.4	Toimintojen ulkoistaminen	24
	5.10	Rahastoyhtiön tai säilytysyhteisön toimiluvan muuttaminen	24
	5.11	Vapaaehtoinen toimiluvasta luopuminen	25
6		Rekisteröinnit ja ilmoitukset	26
	6.1	Rekisteröinnit	26
	6.1.1	Vakuutusyhdistykset	26
	6.1.2	Eläkesäätiöt	27
	6.1.3	Vakuutuskassat	27
	6.1.4	Työttömyyskassat	27
	6.1.5	Vakuutusedustajat	27
7		Kumotut määräykset ja ohjeet	34
8		Muutoshistoria	35

1 Soveltamisala ja määritelmät

1.1 Soveltamisala

Näitä määräyksiä ja ohjeita sovelletaan haettaessa Finanssivalvonnalta toimilupaa Finanssivalvonnasta annetussa laissa tarkoitetulle toimilupavalvottavalle tai rekisteröintiä muulle valvottavalle tahi tehtäessä Finanssivalvonnalle muita finanssimarkkinoilla toimivia koskevia ilmoituksia: (*Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018*)

Toimilupavalvottavat

- rahastoyhtiöt
- säilytysyhteisöt

Muut valvottavat ja finanssimarkkinoilla toimivat

- eläkesäätiöt
- työttömyyskassat
- vakuutusyhdistykset
- vakuutuskassat
- vakuutusedustajat

1.2 Määritelmät

Näissä määräyksissä ja ohjeissa tarkoitetaan:

- (1) *ylimmällä johdolla* hallituksen jäseniä ja varajäseniä, toimitusjohtajaa ja tämän sijaista sekä muuhun ylimpään johtoon kuuluvia henkilöitä
- (2) *muulla ylimmällä johdolla* niitä henkilöitä, jotka hallituksen ja toimitusjohtajan lisäksi tosiasiallisesti johtavat valvottavan toimintaa. Tällainen henkilö voi olla esimerkiksi valvottavan merkittävän liiketoiminta-alueen johtaja. Muuhun ylimpään johtoon kuuluvat henkilöt muodostavat yhdessä hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan kanssa valvottavan ylimmän johdon
- (3) *yhteisöllä kaikkia* määräyksen ja ohjeen soveltamisalaan kuuluvia oikeushenkilöitä
- (4) *rekisteröinneillä* vakuutusyhdistyksen yhdistysjärjestyksen, eläkesäätiön, vakuutuskassan tai työttömyyskassan sääntöjen vahvistamista tai vakuutusedustajien rekisteröintiä

2 Sääöstasta

2.1 Lainsäädäntö

Näiden määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvät seuraavat säädökset: (*Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018*)

- sijoitusrahastolaki (48/1999, jäljempänä myös SRL)
- valtiovarainministeriön asetus rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön toimilupahakemukseen sekä sivuliikkeen perustamista ulkomaille koskevaan lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä (437/2016, jäljempänä myös RahastoVMA)
- Valtioneuvoston asetus omistusosuuden hankkimista ja luovuttamista luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, säilytisyhteisössä, erityisessä säilytisyhteisössä, vakuutusyhtiössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä ja vaihtoehtorahastojen hoitajassa koskevasta ilmoituksesta (VNA 208/2014)
- vakuutusyhdistyslaki (1250/1987, jäljempänä myös VakYhdL)
- eläkesäätiölaki (1774/1995, jäljempänä myös ESL)
- vakuutuskassalaki (1164/1992, jäljempänä myös VKL)
- työttömyyskassalaki (603/1984, jäljempänä myös TKL)
- laki vakuutusedustuksesta (570/2005 jäljempänä myös VedL)
- laki Finanssivalvonnasta (878/2008, jäljempänä myös FivalL)
- rikosrekisterilaki (770/1993)
- laki liiketoimintakiellosta (1059/1985)
- laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä (444/2017, jäljempänä myös ResL tai rahanpesulaki)

2.2 Euroopan unionin asetukset

Näiden määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvät seuraavat suoraan sovellettavat Euroopan unionin asetukset: (*Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018*)

- Neuvoston asetus 2157/2001 eurooppayhtiön säännöistä (32001R2157); EYVL N:o L 294, 10.11.2001, s.1
- Neuvoston asetus 1435/2003 eurooppaosuuskunnan säännöistä (32003R1435); EYVL N:o L207, 18.8.2003, s. 1-24

2.3 Euroopan unionin direktiivit

Näiden määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvät läheisesti seuraavat Euroopan unionin direktiivit: (*Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018*)

Rahastoyhtiöt

- Neuvoston direktiivi 85/611/ETY arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (31985L0611); EYVL N:o L 375, 31.12.1985, s. 3
- Neuvoston direktiivi 88/220/ETY arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin 85/611/ETY muuttamisesta tiettyjen yhteissijoitus-yritysten sijoituspolitiikkaa koskevien säännösten osalta (31988L0220); EYVL N:o L 100, 19.4.1988, s. 31
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/107/EY siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY muuttamisesta rahastoyhtiöiden ja yksinkertaistettujen tarjousesitteiden sääntelemiseksi (32001L0107); EYVL N:o L 41, 13.2.2002, s. 20
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/108/EY arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY muuttamisesta yhteissijoitusyritysten sijoitusten osalta (32001L0108); EYVL N:o L 41, 13.2.2002, s. 35
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY (32009L0065), annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 302, 17.11.2009, s. 32—96)

Vakuutusedustajat

- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/92/EY vakuutusedustuksesta (32002L0092); EYVL N:o L9, 15.1.2003 s. 3

2.4 Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonnan oikeus antaa toimiluvan hakemiseen, rekisteröitymiseen tai ilmoituksen tekemiseen liittyviä sitovia määräyksiä perustuu seuraaviin lain säännöksiin:

- **vakuutusyhdistyslain 1 luvun 5 §:n 4 momentti** (Liitännäistoimintaa koskevaan toimintasuunnitelmaan liittyvät määräykset):
 - luku 7.1.1 (Vakuutusyhdistykset), määräys kohdat 6–7
- **vakuutusedustuksesta annetun lain 43 §** (tarkemmat määräykset vakuutusedustajien rekisteröintimenettelystä):

- luku 7.1.5.1 (Asiamiesten rekisteröinti), määräys kohdat 16–21, kohdat 22–23, kohta 24 ja kohdat 25–28
- luku 7.1.5.2 (Vakuutusmeklareiden rekisteröinti), määräys kohdat 29–35, kohdat 36 - 37, kohta 38 ja kohdat 41–46

3 Tavoitteet

(1) Näiden määräysten ja ohjeiden tavoitteena on

- **ohjeistaa markkinoille tuloa ja tehostaa hakuprosessia.** Määräyksiin ja ohjeisiin on koottu toimilupiin, rekisteröinteihin ja ilmoituksiin liittyvä menettely. Määräyksissä ja ohjeissa tuodaan esille myös se, mihin seikkoihin Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota, kun se arvioi, täyttääkö toimilupaa hakenut yhteisö tai rekisteröintiä hakenut henkilö tai oikeushenkilö tai ilmoituksen tehnyt henkilö tai oikeushenkilö kyseisen toiminnan harjoittamiselle asetetut edellytykset.
- **edistää markkinoiden vakautta sekä rahoitus- ja vakuutuspalveluja käyttävien asiakkaiden etujen turvaamista.** Määräyksillä ja ohjeilla halutaan varmistaa, että markkinoilla toimivat vain sellaiset tahot, jotka täyttävät toiminnan harjoittamiselle laeissa ja muissa säännöksissä asetetut vaatimukset. Finanssivalvonnan tulee voida varmistua siitä, että toimilupaa tai rekisteröintiä hakevaa tai ilmoituksen tehnyttä yhteisöä tullaan johtamaan ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Toimiluvan, rekisteröinnin tai ilmoituksen edellytysten tulee täytyä yhteisön koko toiminnan ajan. *(Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)*

4

Toimiluvan yleiset edellytykset ja toimiluvan hakeminen

4.1 Toimiluvan yleiset edellytykset

- (1) Finanssivalvonta myöntää hakemuksesta rahastoyhtiön (SRL 5 a §:n 1 momentti) ja säilytisyhteisön (SRL 9 §:n 1 momentti) toimiluvan. *(Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)*
- (2) Toimilupa voidaan SRL 5 b ja 9 a §:n nojalla myöntää myös perustettavalle yhteisölle ennen sen rekisteröimistä. *(Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)*
- (3) Toimilupa voidaan SRL 10 a §:n nojalla myöntää myös sellaiselle ETA-valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiöasetuksessa tarkoitettulle eurooppayhtiölle ja eurooppa-osuuskunta-asetuksessa tarkoitettulle eurooppaosuuskunnalle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen. Lupahakemuksesta on pyydettävä kyseisen valtion finanssimarkkinoita valvovan viranomaisen lausunto. Tämä koskee myös eurooppayhtiön ja eurooppaosuuskunnan perustamista siten, että sulautumisessa vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä tai eurooppaosuuskuntana Suomessa. *(Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)*

OHJE (KOHDAT 4-8)

- (4) Finanssivalvonta myöntää toimilupaa hakevalle yhteisölle toimiluvan, jos ainakin seuraavat edellytykset täyttyvät: *(Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)*
 - Finanssivalvonta voi varmistua siitä, että yhteisöä tullaan johtamaan ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti
 - Finanssivalvonta voi varmistua siitä, että perustajat ja omistajat ovat luotettavia
 - merkittävä sidonnaisuus ei estä yhteisön tehokasta valvontaa
 - yhteisöön merkittävässä sidonnaisuudessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat ETA-alueen ulkopuolisen valtion lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset eivät estä yhteisön tehokasta valvontaa
 - yhteisöllä on riittävät taloudelliset toimintaedellytykset ja -suunnitelmat
 - yhteisöllä on pääkonttori Suomessa
 - yhteisö täyttää muut laissa asetetut edellytykset.
- (5) Toimilupa myönnetään eurooppayhtiölle ja eurooppaosuuskunnalle samoin perustein kuin Suomessa alun perin rekisteröidylle rahastoyhtiölle, säilytisyhteisölle ja maksulaitokselle.

- (6) Yhteisön perustamiseen liittyviä seikkoja arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että
- se saa tarvittavat perustiedot yhteisöstä
 - se saa tarvittavat tiedot perustajista, omistajista ja ylimpään johtoon kuuluvista henkilöistä
 - yhteisö on perustettu sitä koskevien lakien mukaisessa järjestyksessä.
- (7) Finanssivalvonta kiinnittää hakemuksen arvioinnissa huomiota siihen, että hakemus sisältää kaikki kyseisissä laeissa ja asetuksissa edellytetyt tiedot, että tiedot on esitetty johdonmukaisesti ja että hakemus antaa kattavan kuvan hakijasta.
- (8) Toimilupahakemukseen sisältyvien liitteiden sisällössä ja laajuudessa voi olla eroja eri toimijoiden välillä. Liitteiden sisältö ja laajuus määräytyvät kunkin yhteisön harjoittaman toiminnan luonteen ja laajuuden mukaan.

4.2 Toimiluvan hakeminen

- (9) Toimilupaa haetaan Finanssivalvonnalta kirjallisella hakemuksella, johon on liitettävä valtiovarainministeriön asetuksessa vaaditut selvitykset¹. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)

OHJE (KOHDAT 10–15)

- (10) Joustavan ja tehokkaan käsittelyprosessin varmistamiseksi Finanssivalvonta suosittelee, että hakija on yhteydessä Finanssivalvontaan ennen varsinaisen toimilupahakemuksen jättämistä.
- (11) Toimilupahakemus tehdään joko suomen tai ruotsin kielellä.
- (12) Myös hakemuksen liitteiden tulisi pääasiassa olla suomen- tai ruotsinkielisiä. Muilla kielillä laadittuja liitteitä voidaan tarvittaessa hyväksyä, jos siitä on erikseen sovittu Finanssivalvonnalla kanssa.
- (13) Hakemus liitteineen toimitetaan Finanssivalvontaan osoitteeseen: PL 103, 00101 Helsinki (käyntiosoite Snellmaninkatu 6).
- (14) Toimiluvan hakuprosessi on kuvattu Finanssivalvonnalla verkkopalvelussa Toimiluvat ja rekisteröinti -alisivulla (www.finanssivalvonta.fi/fi/Toimiluvat). Lisäksi verkkopalvelussa on tietoja Finanssivalvonnalla valvottavien koskevista velvollisuuksista, kuten valvontamaksuista ja raportointivelvollisuuksista.
- (15) FivaL 20 §:n ja rikosrekisterilain 4 a §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan Finanssivalvonnalla on oikeus saada oikeusrekisterikeskukselta rikosrekisterilaissa tarkoitettu rikosrekisteriote sekä ote sakkorekisteristä.

¹ RahastoVMA.

5

Rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön toimilupa

5.1 Toimilupahakemus ja hakemukseen liitettävät selvitykset

- (1) Rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön toimilupahakemuksesta säädetään sijoitusrahastolain (SRL) 5 a ja 9 §:ssä.
- (2) Hakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksessa rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön toimilupahakemukseen sekä sivuliikkeen perustamista ulkomaille koskevaan lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä (RahastoVMA). *(Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)*

5.2 Selvitys perustettavasta rahastoyhtiöstä ja säilytisyhteisöstä

- (3) Rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön toimiluvan hakijaa koskevista selvityksistä säädetään RahastoVMA 2 §:ssä.

5.3 Rahastoyhtiön harjoitettavaksi aiottu liiketoiminta

5.3.1 Kuvaus harjoitettavasta toiminnasta

- (4) Rahastoyhtiö saa SRL 5 §:n 1 momentin mukaan harjoittaa sijoitusrahastotoimintaa ja sijoitusrahastotoimintaan olennaisesti liittyvää toimintaa, jos tällainen toiminta ei ole omiaan vahingoittamaan rahasto-osuudenomistajien etua. Rahastoyhtiö saa SRL 5 §:n 2 momentin mukaan lisäksi tarjota omaisuudenhoitoa, sijoitusneuvontaa sekä sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten osuuksien säilytys- ja hoitopalveluja, siten kuin niistä säädetään SipaL1 luvun 15 §:n 4 ja 5 kohdissa sekä 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa. Rahastoyhtiö ja säilytisyhteisö voivat harjoittaa ainoastaan sellaista toimintaa ja tarjota muita sellaisia palveluja, joihin ne ovat saaneet toimiluvan. *(Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)*
- (5) SRL 5 §:n 3 momentin mukaan rahastoyhtiölle ei voida myöntää toimilupaa ainoastaan omaisuudenhoidon, sijoitusneuvonnan tai säilytys- ja hoitopalvelujen tarjoamiseen, vaan yhteisön on harjoitettava myös sijoitusrahastotoimintaa. Toimilupaa ei myöskään voida myöntää sijoitusneuvonnan tarjoamiseen tai säilytys- ja hoitopalveluiden tarjoamiseen, jos toimilupaa ei ole myönnetty tai samanaikaisesti haeta myös omaisuudenhoitoon.
- (6) Säilytisyhteisö voi SRL 9 §:n 2 momentin mukaan toimiluvassa mainituin edellytyksin harjoittaa myös säilytisyhteisötoimintaan olennaisesti liittyvää toimintaa.

- (7) RahastoVMA 3 §:n nojalla rahastoyhtiön hakemuksessa on kuvattava se SRL 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu toiminta, jota yhteisö aikoo harjoittaa, ja säilytysyhteisön hakemuksessa on kuvattava se SRL9 §:ssä tarkoitettu toiminta, jota yhteisö aikoo harjoittaa.
- (8) RahastoVMA 10 §:n 1 momentin, 10 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohtien sekä 10 §:n 3 momentin 1 kohdan mukaan rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön taloudellisten toimintaedellytysten arvioimiseksi hakemukseen on liitettävä toimintasuunnitelma, jossa on oltava yksityiskohdainen kuvaus harjoitettavaksi aiotun toiminnan laadusta ja laajuudesta sekä toiminnan jatkautumisesta sijoitusrahastotoimintaan, siihen olennaisesti liittyvään toimintaan ja muiden sijoitusrahastolain 5 §:ssä tarkoitettujen palvelujen tarjontaan sekä kuvaukset rahasto-osuusrekisterin pitämisestä, rahasto-osuuksien merkintöjen ja lunastusten tekemisestä ja rahasto-osuuksien arvonnaskennasta. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)

OHJE (KOHTA 9)

- (9) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan SRL 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu sijoitusrahastotoimintaan olennaisesti liittyvä toiminta voi olla muun muassa sellainen arvonnaskentapalvelun tarjoaminen, jossa käytetään hyväksi sijoitusrahastotoiminnasta ylijäävää tietoteknistä kapasiteettia, tai muiden rahastoyhtiöiden tai yhteissijoitusyriyten osuuksien taikka saman konsernin varainhoitopalvelujen markkinoimista.

5.4 Liiketoiminnassa noudatettavat menettelytavat

- (10) Rahastoyhtiön toiminnasta ja tehtävistä säädetään SRL 4 luvussa ja rahasto-osuuksien markkinoimisesta ja rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuudesta SRL 13 luvussa.

OHJE (KOHTA 11)

- (11) Tarkempia ohjeita menettelytavoista on Finanssivalvonnan määräyksissä ja ohjeissa 3/2011 *Sijoitusrahastotoiminnan järjestäminen ja menettelytavat* luvuissa 4 ja 9. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)

5.5 Luotettava hallinto

5.5.1 Johtaminen ja toiminnan järjestäminen

- (12) Hakemukseen on RahastoVMA 11 §:n 1 momentin 1 kohdan ja 11 §:n 3 momentin nojalla liitettävä kuvaus yhteisön organisaatiosta, tehtävien ja vastuiden jaosta sekä päätöksentekojärjestelmästä. Lisäksi hakemukseen tulee RahastoVMA 11 §:n 2 ja 3 momenttien nojalla liittää päätöksentekuelinten työjärjestykset ja sovellettavat sisäiset toimintaohjeet. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)
- (13) Rahastoyhtiötä ja säilytysyhteisöä tulee SRL 5 e ja 9 d §:ien mukaan johtaa ammattitaitoisesti ja terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. SRL 30 a §:n mukaan rahastoyhtiö ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa rahastoyhtiön vakavaraisuudelle. Rahastoyhtiöllä on oltava toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

OHJE (KOHDAT 14–15)

- (14) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellisessä kohdassa mainituista säännöksistä johdetaan, että luotettavan hallinnon järjestämisessä tulee ottaa huomioon rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön liiketoiminnan monimuotoisuus (harjoitettavaksi aiottu toiminta) ja laajuus sekä omistajarakenne. Hallinnon järjestämisessä voi olla erilaisia ratkaisuja toiminnan laajuuden ja erityispiirteiden mukaan. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota hallinnon järjestämiseen, jos kyse on konsernista tai jos liiketoimintaa harjoitetaan useammassa maassa.
- (15) Rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön hallinnon luotettavuutta arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää huomiota erityisesti siihen, että
- toiminta on suunniteltu, johdettu, organisoitu ja valvottu siten, että rahastoyhtiö tai säilytisyhteisö voi taata ammatillisesti ja eettisesti laadukkaan toiminnan
 - valta- ja vastuusuhteet on selkeästi määritelty sekä eturistiriitatilanteet on tunnistettu ja ne hallitaan
 - hallitus on vahvistanut strategian ja liiketoimintasuunnitelman, jonka osana on suunnitelma omien varojen riittävyyden turvaamiseksi
 - ylin johto on ammattitaitoinen sekä tehtävänsä sopiva ja luotettava
 - hallitus kykenee riippumattomasti arvioimaan yhteisön ja erityisesti sen toimitusjohtajan ja muun ylimmän johdon toimintaa
 - rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on toimitusjohtaja, jonka tulisi yleensä olla päätoiminen
 - sisäinen valvonta ja riskienhallinta on tehokkaasti järjestetty
 - rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön sisäinen tarkastus on asianmukaisesti järjestetty
 - johtamiseen tarvittavaa informaatiota tuottavat järjestelmät takaavat luotettavan ja oikean informaation
 - rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on menettelytavat, joilla turvataan ulkoisen sääntelyn ja sisäisten menettelytapojen sekä asianmukaisten menettelytapojen noudattaminen asiakassuhteissa (compliance)
 - palkitsemisjärjestelmä ei johda ei-toivottavaan käyttäytymiseen, kuten liialliseen riskinottoon
 - henkilöstön määrä ja laatu ovat oikeassa suhteessa rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön harjoittamaan toimintaan
 - asiakasvarojen hallinta sekä liiketoimiin ja palveluihin liittyvien tietojen säilyttäminen on luotettavalla ja turvallisella tavalla järjestetty
 - rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on tehokkaat menettelytavat asiakasvalitusten käsittelemiseksi asianmukaisesti ja nopeasti.

5.5.2 Rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön ylin johto

- (16) RahastoVMA 6 §:n 1 ja 3 momenttien nojalla rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön toimilupahakemukseen on liitettävä otteet tai jäljennökset tarpeellisista perustamiskokouksen, yhtiökokouksen ja hallituksen kokouksen pöytäkirjoista taikka muista yhtiön ulkopuolisen tahon

laatimista asiakirjoista, joista ilmenevät rahastoyhtiölle valitut hallituksen varsinaiset jäsenet ja varajäsenet sekä yhtiölle valittu toimitusjohtaja ja mahdollinen toimitusjohtajan sijainen. Hakemuksessa on lisäksi mainittava hallituksen varsinaisten jäsenten ja varajäsenten sekä toimitusjohtajan ja mahdollisen toimitusjohtajan sijaisen yhteystiedot, jos nämä eivät ilmene edellä tarkoitetuista pöytä- tai asiakirjoista, ja siihen on liitettävä sanottujen henkilöiden virkatodistukset.

- (17) RahastoVMA 6 §:n 2 ja 3 momenttien mukaan, jos rahastoyhtiölle tai säilytisyhteisölle on valittu yksi tai useampi toimitusjohtajan sijainen, hakemuksesta on käytävä ilmi, millä edellytyksillä toimitusjohtajan sijainen tulee toimitusjohtajan sijaan tämän ollessa estyneenä hoitamasta tehtäväänsä sekä se, mikä on toimitusjohtajien sijaisten sijaantulojärjestys.

5.5.3 Ylimmän johdon luotettavuus, sopivuus ja ammattitaito

- (18) SRL 5 e §:n 1 momentin ja 9 d §:n 1 momentin mukaan rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä muun ylimpään johtoon kuuluvan on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa ja joiden toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Näillä henkilöillä on lisäksi oltava sellainen yleinen sijoitusrahastotoiminnan ja säilytisyhteisötoiminnan tuntemus kuin rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.
- (19) SRL 5 e §:n 1 momentin mukaan rahastoyhtiön, jolle on myönnetty toimilupa 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuun omaisuudenhoitoon, hallituksen jäsenellä ja varajäsenellä, toimitusjohtajalla ja toimitusjohtajan sijaisella sekä muulla ylimpään johtoon kuuluvalla on lisäksi oltava sellainen yleinen sijoituspalvelutoiminnan tuntemus kuin rahastoyhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.
- (20) SRL 5 e §:n 1 momentin mukaan rahasto-osuudenomistajien 8 §:n 2 momentin mukaisesti valitsemilta rahastoyhtiön hallituksen jäseniltä ei kuitenkaan edellytetä sijoitusrahasto- tai sijoituspalvelutoiminnan tuntemusta.
- (21) Hakemukseen on RahastoVMA 7 §:n nojalla liitettävä selvitys luotettavuudesta, hyvämainisuudesta, kokemuksesta ja muusta sopivuudesta (fit & proper -ilmoitus) kaikista ylimpään johtoon kuuluvista henkilöistä. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)

OHJE (KOHDAT 22–23)

- (22) Finanssivalvonta suosittelee, että edellisessä kohdassa tarkoitetut tiedot annetaan Finanssivalvonnan standardissa *RA1.4 Luotettavuutta, sopivuutta ja ammattitaitoa koskevien tietojen ilmoittaminen Rahoitustarkastukselle* (fit & proper -raportointi), edellytetyllä tavalla.
- (23) Yksityiskohtaisempia säännöksiä ylimmän johdon luotettavuudesta, sopivuudesta ja ammattitaidosta on Finanssivalvonnan standardissa *1.4 Luotettavuuden, sopivuuden ja ammattitaidon arviointi*.

5.5.4 Henkilöstö ja sen ammattitaito

- (24) Hakemukseen on RahastoVMA 11 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla liitettävä selvitys kattavan henkilöstön määrästä sekä henkilöstölle asetettavista ammatillisista vaatimuksista. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)

OHJE (KOHDAT 25–27)

- (25) Finanssivalvonta suosittelee, että yhteisön ylin johto varmistuu siitä, että yhteisön henkilöstömäärä on riittävä ja että henkilöstö on ammattitaitoista, tehtäviinsä sopivaa ja hyvämaineista. Mitään yksiselitteisiä vaatimuksia ei henkilöstön määrälle voida asettaa, vaan se on riippuvainen toiminnan laadusta ja laajuudesta.
- (26) Finanssivalvonta suosittelee, että toimitusjohtajan on päätoiminen. Yhteisön toiminnan tulisi olla turvattu myös toimitusjohtajan ollessa estyneenä. Siksi on tärkeää, että varamiesjärjestelyt on hoidettu asianmukaisesti. Toimitusjohtajan päätoimisuudesta voidaan poiketa esimerkiksi, jos rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön organisaatio on pieni ja jos harjoitettavaksi aiottu liiketoiminta on suppeaa ja selkeää sekä yhteisön hallinto on järjestetty tavalla, joka on riittävä turvaamaan valvottavan luotettavan toiminnan.
- (27) Henkilöstöä ja sen ammattitaitoa koskevia yksityiskohtaisempia säännöksiä on Finanssivalvonnan määräyksissä ja ohjeissa 8/2014 *Operatiivisen riskin hallinta rahoitussektorin valvottavissa*. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)

5.5.5 Tilintarkastajat

- (28) SRL 36 §:n 2 momentin mukaan yhteisön tilintarkastajista vähintään yhden on oltava tilintarkastuslain 1 luvun 2 §:ssä tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö, jonka päävastuullisen tilintarkastajan tulee olla KHT-tilintarkastaja. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)
- (29) SRL 36 §:n 1 momentin mukaan rahastoyhtiön yhtiökokouksen on kullekin tilikaudelle yhtiön ja sen hallinnoitavana olevien sijoitusrahastojen tilintarkastusta varten valittava vähintään yksi tilintarkastaja ja tälle varamies. Edellä mainitun tilintarkastajan lisäksi rahastosuudenomistajat valitsevat vähintään yhden tilintarkastajan ja tälle varamiehen.
- (30) RahastoVMA 9 §:n nojalla hakemuksesta tulee käydä ilmi rahastoyhtiön tilintarkastajien ja näiden varamiesten nimet sekä se, kuka tilintarkastajista tai mikä tilintarkastusyhteisöistä on SRL 36 §:n 2 momentissa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö, jollei tämä ilmene kaupparekisteriotteesta. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)
- (31) RahastoVMA 9 §:n nojalla hakemuksesta tulee käydä ilmi säilytisyhteisön tilintarkastajan ja mahdollisen varatilintarkastajan nimi, jollei tämä ilmene kaupparekisteriotteesta. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)
- (32) Lisäksi hakemukseen on RahastoVMA 9 §:n nojalla liitettävä ote tai jäljennös tilintarkastajien valitsemista koskevan yhtiökokouksen tai perustamiskokouksen pöytäkirjasta. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)

5.5.6 Omistajien luotettavuus ja sopivuus

- (33) SRL 5 f §:n 1 momentin ja 9 e §:n 1 momentin mukaan rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön omistajien on oltava luotettavia.
- (34) Hakemukseen on liitettävä selvitys sellaisista hakijan omistajista, joiden omistusosuus rahastoyhtiöstä tai säilytisyhteisöstä suoraan tai välillisesti on vähintään yksi kymmenesosa tai joiden omistama osuus tuottaa vähintään kymmenen prosenttia (10 %) yhteisön osak-

keiden äänivallasta. Omistajien luotettavuutta ja sopivuutta sekä taloudellista asemaa koskevat, hakemukseen liitettävät selvitykset on lueteltu RahastoVMA 5 ja 13 §:ssä. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)

OHJE (KOHDAT 35–36)

- (35) Omistajien luotettavuutta ja muuta sopivuutta arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että
- omistajien luotettavuudesta, hyvämaineisuudesta, kokemuksesta ja muusta sopivuudesta saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua siitä, että rahastoyhtiötä tai säilytisyhteisöä tullaan johtamaan ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti
 - monimutkaiset omistusrakenteet eivät estä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaista johtamista.
- (36) Finanssivalvonta suosittelee, että ilmoituksen tekemisessä käytetään lomakkeita, jotka ovat saatavilla Finanssivalvonnan verkkosivujen raportointiosiossa.

5.6 Selvitys merkittävistä sidonnaisuuksista

- (37) Rahastoyhtiön ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidonnaisuus ei saa SRL 5 b §:n 1 momentin mukaan estää yhteisön tehokasta valvontaa. Säilytisyhteisön osalta vastaavasti säädetään SRL 9 a §:n 1 momentissa.
- (38) Merkittävistä sidonnaisuuksista annettavasta selvityksestä säädetään RahastoVMA 8 §:ssä. Hakemukseen on liitettävä myös selvitys sopimuksista tai järjestelyistä, jotka johtavat tai saattavat johtaa merkittävän sidonnaisuuden syntymiseen. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)

OHJE (KOHDAT 39–41)

- (39) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellisessä kohdassa tarkoitettu sopimus voi olla esimerkiksi osakassopimus tai sopimus osakkeiden myyntirajoituksista tai etuosto-oikeudesta.
- (40) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan RahastoVMA 8 §:n tarkoittamasta selvityksestä tulee käydä ilmi, keiden välillä merkittäviä sidonnaisuuksia on. Jos sidonnaisuuksia ei ole, on myös tästä mainittava hakemuksessa. Merkittävistä sidonnaisuuksista tehtävään selvitykseen tulee myös sisällyttää kuvaus rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön konsernirakenteesta ja muista sidossuhteista. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)
- (41) Finanssivalvonta kiinnittää merkittäviin sidonnaisuuksiin erityistä huomiota, jos liiketoiminnasta tai omistusrakenteesta ei voida saada selkeää kokonaiskäsitystä tai jos yritysryhmään kuuluva yhteisö toimii valtiossa, jonka salassapitosäännökset tai puutteellinen valvonta- ja sääntelyjärjestelmä haittaavat konsolidoidun valvonnan toteuttamista.

5.7 Taloudelliset toimintaedellytykset sekä strategia ja toimintasuunnitelma

(42) Rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön tulee täyttää sen toiminnalle ja taloudelliselle asemalle SRL:ssa säädetyt edellytykset.

(43) Jos rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on aiempaa liiketoimintaa, on hakemukseen RahastoVMA 10 §:n 3 ja 4 momenttien nojalla liitettävä: (*Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018*)

- tilinpäätöstiedot ja, jos yhteisö on konsernin osa, konsernitiilinpäätöstiedot liitteineen kolmelta viimeiseltä tilikaudelta
- jos viimeisin tilinpäätös on laadittu aiemmin kuin kuusi kuukautta ennen hakemuksen jättämistä, hakemukseen tulee lisäksi liittää yhteisön hallituksen päiväämä ja allekirjoittama selvitys tilinpäätöksen laatimisen jälkeen sattuneista yhteisön taloudelliseen asemaan olennaisesti vaikuttaneista tapahtumista sekä selvitys yhteisön hakemushetken taloudellisesta tilanteesta ja tuloksesta.

OHJE (KOHTA 44)

(44) Taloudellisia toimintaedellytyksiä arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, miten seuraavien edellytysten voidaan katsoa täyttyvän hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella:

- toiminta on vakaata ja toiminnan harjoittamiseen on riittävät taloudelliset toimintaedellytykset
- rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on strategia ja liiketoimintasuunnitelma vähintään kolmelle vuodelle
- rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön omat varat suhteessa riskien ottoon ja riskienhallintajärjestelmien tasoon ovat riittävät ja omien varojen riittävydestä on tehty suunnitelma.

5.7.1 Toimintasuunnitelma

(45) RahastoVMA 10 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan rahastoyhtiön toimilupahakemukseen on liitettävä toimintasuunnitelma, jossa on oltava yksityiskohtainen kuvaus harjoitettavaksi aiotun toiminnan laadusta ja laajuudesta sekä toiminnan jakautumisesta sijoitusrahastotoimintaan, siihen olennaisesti liittyvään toimintaan ja muiden sijoitusrahastolain 5 §:ssä tarkoitettujen palvelujen tarjontaan. Säilytisyhteisöjen osalta vastaavasti säädetään RahastoVMA 10 §:n 3 momentin 1 kohdassa. (*Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018*)

(46) Rahastoyhtiön tulee lisäksi RahastoVMA 10 §:n 2 momentin 2 kohdan nojalla antaa kuvaukset rahasto-osuusrekisterin pitämisestä, rahasto-osuuksien merkintöjen ja lunastusten tekemisestä ja rahasto-osuuden arvonlaskennasta. (*Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018*)

(47) RahastoVMA 10 §:n 2 momentin 5 kohdan nojalla rahastoyhtiön toimintasuunnitelman tulee sisältää myös selvitys asiamiehen välityksellä harjoitettaviksi aiotuista sekä ulkoistettavista toiminnoista. Hakemuksesta on käytävä ilmi asiamiesten ja ulkoistettavia toimintoja hoitavien nimet ja yhteystiedot. (*Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018*)

OHJE (KOHDAT 48–49)

- (48) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan toimintasuunnitelmasta tulee käydä ilmi seuraavalle kolmelle vuodelle aiottu liiketoiminta, tuotteet, arvioitu markkinaosuus, asiakaskunta, riskialuekohtaiset riskinottotasot, henkilöstö ja palkitsemisjärjestelmät sekä liiketoiminnan harjoittamisessa käytettävät yhteistyökumppanit.
- (49) Omaan pääomaan ja vakavaraisuuteen liittyvät vaatimukset asettavat osaltaan rajoituksia yhteisön liiketoiminnalle. Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan riskialuekohtaisiin riskinotto-tasoihin liittyvissä selvityksissä tulee siksi ottaa huomioon myös yhteisön riskinkantokyky.

5.7.2 Perustamis- /vähimmäispääoma

- (50) SRL 6 §:n 1 momentin ja 10 §:n nojalla rahastoyhtiön osakepääoman on oltava vähintään 125 000 euroa ja säilytysyhteisön osakepääoman on oltava vähintään 730 000 euroa.

5.7.3 Arvio kannattavuudesta ja omien varojen riittävydestä

- (51) RahastoVMA 10 § 2 momentin 3 ja 4 kohtien, 10 §:n 3 momentin 2 kohdan sekä 10 §:n 6 momentin 2 kohdan nojalla yhteisön taloudellisten toimintaedellytysten riittävyyden selvittä-miseksi hakemukseen on liitettävä seuraavat selvitykset: (*Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018*)
- kannattavuusarviot ja -tavoitteet sekä tulos- ja tase-ennusteet ja niiden perusteet seuraavalle kolmelle vuodelle
 - arvio omien varojen riittävydestä seuraavalle kolmelle vuodelle sekä suunnitelma riittävän vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden varmistamiseksi (ei koske säilytysyh-teisöjä)

OHJE (KOHTA 52)

- (52) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan kannattavuusarvioissa tulee esittää arviot (ns. stres-sitestit) liiketoiminnan kannalta olennaisten tekijöiden muutosten vaikutuksista liiketoimin-nan kannattavuuteen ja vakavaraisuuteen sekä arvio siitä, millä aikavälillä saavutetaan voitollinen tulos.

5.8 Toiminnan järjestäminen

- (53) SRL 8 a §:n rahastoyhtiön toiminta on järjestettävä sen harjoittaman sijoitusrahastotoimin-nan luonne huomioon ottaen luotettavalla tavalla.
- (54) SRL 8 a §:n 2 momentin mukaan Finanssivalvonta antaa komission riskienhallintadirektiiv-in täytäntöön panemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset rahastoyhtiön toiminnan jär-jestämisestä.
- (55) Toimilupahakemukseen on liitettävä toiminnan järjestämisen osalta RahastoVMA 11 §:ssä mainitut selvitykset. (*Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018*)

OHJE (KOHTA 56)

- (56) Finanssivalvonta on antanut tarkempia määräyksiä toiminnan järjestämisestä määräyksissä ja ohjeissa 3/2011 *Sijoitusrahastotoiminnan järjestäminen ja menettelytavat* (luku 4).

5.9 Riskienhallinta

- (57) SRL 30 a §:n mukaan rahastoyhtiöllä on oltava toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.
- (58) SRL 30 a §:n 3 momentin mukaan Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset riskienhallintajärjestelmille ja muulle sisäiselle valvonnalle sekä luotettavalle hallinnolle asetettavista vaatimuksista.
- (59) SRL 80 b §:n 2 momentin mukaan rahastoyhtiöllä on oltava käytössään riskienhallintamenetelmät, joiden avulla se kykenee jatkuvasti seuraamaan ja mittaamaan yksittäisen sijoituksen riskiä ja sen vaikutusta sijoitusrahaston sijoitusten kokonaisriskiin.
- (60) SRL 80 b §:n 4 momentin mukaan Finanssivalvonta antaa komission riskienhallintadirektiivin täytäntöön panemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset perusteista riskienhallintamenettelyjen riittävyyden arvioimiseksi ja vakioimattomien johdannaissopimusten arvonmääritysmenettelyistä sekä määräykset mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettujen tietojen sisällöstä ja tietojen toimittamisesta noudatettavasta menettelystä.
- (61) Toimilupahakemukseen on liitettävä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta RahastoVMA 11 §:ssä mainitut selvitykset. (*Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018*)

OHJE (KOHTA 62)

- (62) Finanssivalvonta on antanut tarkempia määräyksiä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta määräyksissä ja ohjeissa 3/2011 *Sijoitusrahastotoiminnan järjestäminen ja menettelytavat* (luvut 7 ja 8).

5.9.1 Asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmä

- (63) Finanssivalvonnan tulee FivaL 3 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan valvoa, että rahastoyhtiö ja säilytisyhteisö noudattavat rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä. Asiakkaan tunnistamisella ja tuntemisellä tarkoitetaan menettelytapoja, joilla rahastoyhtiö, säilytisyhteisö ja rahasto-osuuden hoitaja/ palveluntarjoaja varmistuvat asiakkaan oikeasta henkilöllisyydestä sekä siitä, että se/ne tuntee/tuntevat asiakkaansa toimintaa ja taustoja niin laajasti kuin asiakassuhde edellyttää.
- (64) SRL 144 §:ssä ja ResL:ssa edellytetään, että rahastoyhtiön, rahasto-osuuden hoitajan ja säilytisyhteisön tulee järjestää asiakkaan tunnistamis- ja tuntemismenettelynsä luotettavasti. ResL edellyttää, että yhteisö mitoittaa näiden menettelyjen laajuuden riskiarviointiin pohjautuen.
- (65) Toimilupahakemukseen on liitettävä RahastoVMA 13 §:ssä mainitut selvitykset ja johdon hyväksymät sisäiset ohjeet asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmästä ja siitä, miten sijoituspalveluyritys varmistuu rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi annettuihin määräyksiin sisältyvän selonotto- ja ilmoitusvelvollisuuden noudattamisesta. Lisäksi

hakemuksessa on oltava RahastoVMA:n mukaisesti selvitys tunnistamisasiakirjojen säilyttämisestä, vastuuhenkilöistä ja henkilökunnan koulutusohjelmasta

OHJE (KOHDAT 66–67)

- (66) Asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmää arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että: (*Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018*)
- rahastoyhtiö/säilytisyhteisö on laatinut ResL 2 luvun 3 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisen riskiarvion
 - rahastoyhtiöllä/ säilytisyhteisöllä on riittävät riskienhallintajärjestelmät sekä väärinkäytösten että rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen. Rahastoyhtiön/ säilytisyhteisön tulisi kartoittaa toimialaansa, tuotteisiinsa, palveluihinsa, teknologian kehitykseen sekä asiakkaihinsa ja näiden liiketoimintaan ja -toimiin liittyvät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskit.
 - rahastoyhtiöllä/säilytisyhteisöllä on sen toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät asiakkaan tunnistamista ja tuntemista sekä jatkuvaa seurantaa koskevat menetelmät
 - rahastoyhtiö/säilytisyhteisö on järjestänyt asiakkaan tuntemistoiminnan omassa organisaatiossaan luotettavasti
 - rahastoyhtiö/säilytisyhteisö on järjestänyt henkilöstön koulutuksen ja suojelun asianmukaisella tavalla
 - rahastoyhtiön/säilytisyhteisön johdon hyväksymät sisäiset ohjeet sisältävät vähintään seuraavat asiakokonaisuudet:
 - asiakkaan tunnistaminen (identifiointi) ja asiakkaan henkilöllisyyden todentaminen (verifiointi) - mukaan lukien edustajat ja tosiasialliset edunsaajat
 - tietojen hankkiminen asiakassuhteen laajuudesta ja laadusta (tietojen hankkiminen asiakkuudesta)
 - tietojen dokumentointi ja säilyttäminen määräajan
 - asiakassuhteiden ja palveluiden käytön jatkuva seuranta
 - selonottovelvollisuuden (menetelmät epäilyttävien tapahtumien havaitsemisesta) sekä ilmoitusvelvollisuuden (rahanpesuilmoitukset) noudattaminen
 - kansainvälisten talouspakotteiden noudattaminen.
- (67) Asiakkaan tuntemisesta sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevista periaatteista ja riskienhallinnasta saa tietoa rahanpesulain ohella Finanssivalvonnan määräyksestä ja ohjeesta 2.4 Asiakkaan tunteminen - rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen. (*Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018*)

5.9.2 Tietojärjestelmät, tietoturvallisuus ja liiketoiminnan jatkuvuussuunnittelu

- (68) RahastoVMA 11 §:n 1 momentin 15 kohdan ja 11 §:n 3 momentin nojalla rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön on liitettävä hakemukseen kuvaus tietojärjestelmistä, tietohallintostrategiasta ja tietohallinto-organisaatiosta sekä ulkoistettavista tietotekniikkapalveluista. (*Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018*)

- (69) RahastoVMA 11 §:n 1 momentin 16 kohdan ja 11 §:n 3 momentin nojalla rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön on liitettävä hakemukseen kuvaus tietoturvaluusorganisaatiosta, eri yksiköiden tietoturvaluusvastuista ja -periaatteista sekä tietoturvaluuteen liittyvien riskien hallinnasta. RahastoVMA 11 §:n 1 momentin 17 kohdan ja 11 §:n 3 momentin nojalla rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön on liitettävä hakemukseen tietoturvaluuteen liittyvät keskeiset ohjeet. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)
- (70) RahastoVMA 11 §:n 1 momentin 18 ja 19 kohtien nojalla rahastoyhtiön on liitettävä hakemukseen selvitys siitä, miten rahastoyhtiö on varautunut keskeisten toimintojensa jatkumiseen erilaisissa häiriötilanteissa (jatkuvuussuunnitelma). Jatkuvuussuunnitelmien tulisi kattaa myös mahdolliset ulkoistetut toiminnot. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)

OHJE (KOHDAT 71–73)

- (71) Finanssivalvonta suosittaa, että hakemukseen liitetään lisäksi tietoturvaluudesta tehdyt riskiarviot sekä selvitys rahastoyhtiön omasta tietoturvaluudesta tehdyistä sisäisistä ja ulkoisista arvioinneista.
- (72) Tietojärjestelmiä, tietoturvaluutta ja liiketoiminnan jatkuvuussuunnittelua arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että
- rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt tietojärjestelmät
 - rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on tarvittava osaaminen, organisaatio ja sisäinen valvonta tiedon tallentamiseksi, siirtämiseksi, käsittelemiseksi ja arkistoinniseksi konekielisessä muodossa. Nämä toiminnot voivat joko kokonaan tai osittain olla ulkoistettuja, jolloin rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön tulee varmistaa, että taholla, jolle palveluja ulkoistetaan, on riittävät resurssit ja osaaminen palvelujen tarjoamiseen
 - rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on hallituksen hyväksymä tietohallintostrategia
 - tietojärjestelmillä on riittävät varajärjestelyt ja niille on laadittu toipumissuunnitelmat
 - rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön tietoturvaluuden yleinen taso on hallituksen määrittämä ja hyväksymä
 - rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön yleinen tietoturvaluuden taso ja eri tietojärjestelmien turvataso ovat riittävät rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön toiminnan luonteeseen ja laajuuteen, tietojärjestelmien uhkien vakavuuteen sekä yleiseen tekniseen kehitystasoon nähden
 - rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on riittävät resurssit ja määritellyt vastuut riittävän tietoturvaluuden tason ylläpitämiseksi
 - tietoturvaluuteen liittyviä riskejä arvioidaan säännöllisesti
 - rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on ajantasaiset tietoturvaluusperiaatteet ja niitä tukeva ohjeistus
 - rahastoyhtiö on laatinut keskeisiä toimintojaan varten jatkuvuussuunnitelmat liiketoimintaansa uhkaavien häiriöiden varalta.

- (73) Tietojärjestelmiä ja tietoturvallisuutta koskevat yksityiskohtaisemmat säännökset ovat Finanssivalvonnan määräyksissä ja ohjeissa 8/2014 *Operatiivisen riskin hallinta rahoitussektorin valvottavissa*. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)

5.9.3 Kirjanpitojärjestelmä

- (74) RahastoVMA 11 §:n 1 momentin 14 kohdan ja 11 §:n 3 momentin nojalla rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön on liitettävä hakemukseen selvitys kirjanpitojärjestelmästä ja -menetelmistä. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)

OHJE (KOHDAT 75–76)

- (75) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan RahastoVMA:n edellisessä kohdassa mainitusta selvityksestä tulee käydä ilmi muun muassa kirjanpitojärjestelmän yleiskuvaus, osakirjanpitojärjestelmien väliset liittymät sekä manuaaliset ja tietojärjestelmiin sisältyvät täsmäytykset.
- (76) Kirjanpitojärjestelmää arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää huomiota erityisesti siihen, että: (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)
- kirjanpitojärjestelmä on luotettava ja riittävillä jatkuvuusjärjestelyillä tuettu
 - kirjanpitojärjestelmän tulee pystyä tuottamaan riittävän yksilöityä tietoa johdon raportointiin ja viranomaisraportointiin
 - rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön järjestelmä täyttää kirjanpitolautakunnan yleisohjeessa kirjanpidon menetelmistä ja aineistoista (1.2.2011) määritellyt kriteerit

5.9.4 Toimintojen ulkoistaminen

- (77) SRL 26 a §:n 2 momentin mukaan rahastoyhtiö voi harjoittaa liiketoimintaansa asiamiehen välityksellä tai muuten ulkoistaa liiketoimintansa kannalta merkittäviä toimintojaan, jos se ei haittaa rahastoyhtiön riskien hallintaa, sisäistä valvontaa tai muuten merkittävästi rahastoyhtiön liiketoiminnan hoitamista.
- (78) RahastoVMA 10 §:n 2 momentin 5 kohdan nojalla toimilupahakemuksen tulee sisältää selvitys asiamiehen välityksellä harjoitettaviksi aiotuista ja sekä muista ulkoistettavista toiminnoista. Lisäksi hakemuksesta on käytävä ilmi ulkoistettavia toimintoja hoitavien sekä asiamiesten nimet ja yhteystiedot. (Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018)

OHJE (KOHTA 79)

- (79) Finanssivalvonta suosittaa, että ulkoistamisesta tehtävästä selvityksestä käyvät lisäksi ilmi seikat, jotka on lueteltu Finanssivalvonnan määräyksissä ja ohjeissa 1/2012 *Ulkoistaminen*.

5.10 Rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön toimiluvan muuttaminen

- (80) SRL 5 d §:n 1 momentin ja 9 c §:n 1 momentin mukaan rahastoyhtiö ja säilytisyhteisö voivat hakea Finanssivalvonnalta toimilupaansa muutosta.

OHJE (KOHTA 81)

- (81) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön toimiluvan muutos-hakemukseen tulee liittää ne selvitykset, jotka ovat olennaisia toimiluvan muutokselle. Samoin tulee selvittää valvottavan taloudelliset edellytykset aloittaa uusi palvelu.

5.11 Vapaaehtoinen toimiluvasta luopuminen

- (82) Rahastoyhtiön on haettava FivaL 26 §:n 4 momentin nojalla Finanssivalvonnalta toimiluvan peruuttamista, jos sen tarkoituksena ei enää ole harjoittaa sijoitusrahastotoimintaa.
- (83) Toimiluvan peruuttamista koskevaan hakemukseen tulee SRL 116 §:n nojalla liittää:
- 1) jäljennös siitä yhtiökokouksen päätöksestä, jossa yhtiö on päättänyt toimiluvan peruuttamista koskevan hakemuksen tekemisestä ja
 - 2) selvitys siitä, miten rahastoyhtiö on järjestänyt hallinnoimiensa sijoitusrahastojen hallinnon.
- (84) Säilytisyhteisön on haettava FivaL 26 §:n 4 momentin nojalla Finanssivalvonnalta toimiluvan peruuttamista, jos sen tarkoituksena ei enää ole harjoittaa säilytisyhteisötoimintaa.
- (85) Toimiluvan peruuttamista koskevaan hakemukseen tulee SRL 124 §:n nojalla liittää:
- 1) jäljennös siitä yhtiökokouksen päätöksestä, jossa yhtiö on päättänyt toimiluvan peruuttamista koskevan hakemuksen tekemisestä ja
 - 2) selvitys siitä, ettei säilytisyhteisöllä ole enää hoidettavana säilytisyhteisön tehtäviä.

6

Rekisteröinnit ja ilmoitukset

- (1) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä vakuutusyhdistyksen liitännäistointia koskevasta toimintasuunnitelmasta perustuu vakuutusyhdistyslain (VakYhdL) 1 luvun 5 §:ään.
- (2) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä vakuutusedustajien rekisteröintimenettelystä perustuu vakuutusedustuslain (VedL) 43 §:ään.

6.1 Rekisteröinnit

6.1.1 Vakuutusyhdistykset

- (3) Vakuutusyhdistyksen perustamisesta säädetään vakuutusyhdistyslain (VakYhdL) 2 luvussa. Vakuutusyhdistyksen yhdistysjärjestykselle ja sen muutoksille on VakYhdL 2 luvun 4 §:n mukaan haettava Finanssivalvonnan vahvistus. Vakuutusyhdistys merkitään patentti- ja rekisterihallituksen pitämään kaupparekisteriin.
- (4) Vakuutusyhdistys saa pääasiallisen toimintansa ohella toimia VakYhdL 1 luvun 5 §:ssä n mukaan lueteltujen muiden kuin vakuutustoimintaa harjoittavien yritysten edustajana sekä markkinoida ja myydä yrityksen lukuun sen tarjoamia palveluja ja tuotteita asiakkaille (liitännäistointia).
- (5) Liitännäistoinnin on oltava yhdistyksen harjoittaman vakuutustoiminnan luonteeseen sopivaa eikä se saa olla laajuudeltaan vakuutustoimintaan nähden olennaisessa asemassa. Liitännäistointia ei saa vaarantaa yhdistyksen vakavaraisuutta eikä vakuutusten käsittämiä etuja.

MÄÄRÄYS (KOHDAT 6-7)

- (6) Kun Finanssivalvonnalta haetaan VakYhdL 1 luvun 5 §:n mukaisen liitännäistoinnin aloittamisen edellyttämää yhdistysjärjestyksen tai sen muutoksen vahvistamista, on hakemukseen liitettävä liitännäistointia koskeva kolmen ensimmäisen tilikauden toimintasuunnitelma. Jos ensimmäinen tilikausi on vuotta lyhyempi, toimintasuunnitelman on käsitettävä tuo lyhyempi tilikausi ja kolme seuraavaa tilikautta. Toimintasuunnitelmasta on käytävä ilmi:
 - ne muuta kuin vakuutustoimintaa harjoittavat yritykset, joiden edustajana vakuutusyhdistys aikoo toimia tai joiden palveluja ja tuotteita se aikoo tällaisen yrityksen lukuun markkinoida ja myydä
 - ne yritykset, jotka voivat käyttää vakuutusyhdistyksen organisaatiota ja jakelukanavia omien tuotteidensa tai palvelujensa markkinoinnissa

- liitännäistoimintaan kuuluvat tuotteet ja palvelut sekä liitännäistoiminnan laajuus itsenäisenä toimintana ja suhteessa vakuutustoimintaan
- liitännäistoiminnan organisointi ja toiminnan edellyttämä henkilöstön koulutus
- liitännäistoiminnan aloittamisen edellyttämät arvioidut hallinto-, myynti- ja markkinointikustannukset sekä niiden rahoittamiseen tarkoitetut varat
- arvio muista kustannuksista kuin toiminnan aloittamiseen liittyvistä kustannuksista
- arvio liitännäistoiminnasta saatavista tuotoista.

(7) Jos vakuutusyhdistys aikoo laajentaa liitännäistoimintaansa siten, että se edellyttää yhdistysjärjestyksen taikka toimintasuunnitelman toimittamista Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi, on sen osalta voimassa, mitä edellä on sanottu liitännäistoiminnan aloittamista koskevasta toimintasuunnitelmasta.

6.1.2 Eläkesäätiöt

- (8) Eläkesäätiön perustamisesta säädetään eläkesäätiölain (ESL) 2 luvussa. Eläkesäätiön säännöille ja niiden muutoksille on haettava Finanssivalvonnan vahvistus. Hakemukseen, jolla perustettavan eläkesäätiön säännöille haetaan vahvistusta, on liitettävä perustamiskirja.
- (9) Eläkesäätiö merkitään Finanssivalvonnan pitämään eläkesäätiörekisteriin. Eläkesäätiön rekisteröinnistä säädetään ESL 13 §:ssä ja 9 luvussa.

6.1.3 Vakuutuskassat

- (10) Vakuutuskassan perustamisesta säädetään vakuutuskassalain (VKL) 2 luvussa. Vakuutuskassan säännöille ja niiden muutoksille on VKL 2 luvun 13 §:n mukaan haettava Finanssivalvonnan vahvistus. Hakemukseen, jolla perustettavan vakuutuskassan säännöille haetaan vahvistusta, on liitettävä perustamiskirja.
- (11) Vakuutuskassa merkitään Finanssivalvonnan pitämään vakuutuskassarekisteriin. Vakuutuskassan rekisteröimisestä säädetään vakuutuskassalain 20 §:ssä ja 10 luvussa.

6.1.4 Työttömyyskassat

- (12) Työttömyyskassan perustamisesta säädetään työttömyyskassalain (TKL) 2 §:ssä. Toimiluvan uuden työttömyyskassan perustamiselle myöntää sosiaali- ja terveysministeriö. Finanssivalvonta vahvistaa työttömyyskassan säännöt.
- (13) Työttömyyskassa merkitään Finanssivalvonnan pitämään työttömyyskassarekisteriin. Työttömyyskassan rekisteröimisestä säädetään työttömyyskassalain 10 luvussa.

6.1.5 Vakuutusedustajat

- (14) Vakuutusedustajien (asiamies tai vakuutusmeklari) rekisteröinnistä säädetään vakuutusedustuksesta annetun lain (VedL) 2 luvussa.
- (15) Vakuutusedustaja merkitään Finanssivalvonnan pitämään vakuutusedustajarekisteriin.

6.1.5.1 *Asiamiesten rekisteröinti*

MÄÄRÄYS (KOHDAT 16–21)

Rekisteröintihakemus

- (16) Rekisteröintiä on haettava Finanssivalvonnalta sähköisesti tai kirjallisesti. Sähköinen hakulomake täytetään ja lähetetään Finanssivalvonnalle verkkopalveluosoitteessa http://www.finanssivalvonta.fi/fi/toimiluvat/vakuutusedustajaksi_rekisteroityminen. Kirjallisesti rekisteröintiä haetaan tämän määräyksen liitteenä olevalla hakulomakkeella. Kirjallinen hakemus ja selvitykset on toimitettava osoitteeseen Finanssivalvonta, PL 103, 00101 Helsinki, (käyntiosoite Snellmaninkatu 6).
- (17) Hakemuksen lisäksi Finanssivalvonnalle on toimitettava kohdissa (23) ja (25) tarkoitetut selvitykset 21 päivän kuluessa siitä, kun hakemus on saapunut Finanssivalvonnalle. Selvitykset voi toimittaa sähköpostilla osoitteeseen vakuutusedustajat@finanssivalvonta.fi, faksilla numeroon 010 831 55 99 tai postitse osoitteeseen Finanssivalvonta, PL 103, 00101 Helsinki.
- (18) Hakemukseen liitettävät selvitykset eivät saa olla kolmea kuukautta vanhempia.
- (19) Finanssivalvonta ei tutki hakemusta ennen hakemusmaksun suorittamista. Hakemusmaksu on suoritettava 21 päivän kuluessa siitä, kun hakemus on saapunut Finanssivalvonnalle.
- (20) Sähköisen hakemuslomakkeen yhteydessä on maksuohjeet. Kirjallisesti hakemuksen tehneelle Finanssivalvonta lähettää maksuohjeet hakemuksen saatuaan.
- (21) Jos hakija peruuttaa hakemuksen tai hakemus hylätään, hakemusmaksua ei palauteta.

Hakemukseen liitettävät selvitykset

Oikeushenkilö

Oikeushenkilöitä eli juridisia henkilöitä ovat esimerkiksi osakeyhtiöt, avoimet yhtiöt ja kommandiittiyhtiöt, yhdistykset ja säätiöt (jäljempänä asiamiesyhtiö).

MÄÄRÄYS (KOHDAT 22–23)

- (22) Asiamiesyhtiön on liitettävä hakemukseensa:
- 1) ote kaupparekisteristä, yhdistysrekisteristä tai säätiörekisteristä. Rekisteriotteesta tulee nimenomaisesti käydä ilmi, että asiamiesyhtiöllä on oikeus harjoittaa elinkeinonaan vakuutusedustusta tai että rekisteriotteeseen on merkitty asiamiesyhtiön toimialaksi yleistoimiala tai kaikki laillinen liiketoiminta;
 - 2) yhtiöjärjestys, yhtiösopimus tai säännöt;
 - 3) oikeusrekisterikeskuksen antama ote konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä;
 - 4) vakuutuksenantajan antama vahvistus voimassaolevasta asiamiessopimuksesta (liite A tai vastaavat tiedot sisältävä vahvistus);

5) päätoimisesti asiamiestoimintaa harjoittavan asiamiesyhtiön antama selvitys siitä, että vähintään yksi sen johtoon kuuluvista, asiamiestoiminnasta vastaavista henkilöistä on rekisteröity asiamieheksi ja nimetty liikkeen vastaavaksi hoitajaksi, ja hänen suostumuksensa tehtävään. Vastaavan hoitajan tehtävän asianmukainen hoitaminen edellyttää, että vastaava hoitaja on päätoimisesti kyseisen asiamiesyhtiön palveluksessa. Vastaava hoitaja voi toimia vain yhden yhtiön vastaavana hoitajana;

6) päätoimisesti asiamiestoimintaa harjoittavan asiamiesyhtiön antama selvitys siitä, että vähintään puolet sen palveluksessa olevista, suoraan asiamiestoiminnan harjoittamiseen osallistuvista henkilöistä on rekisteröity asiamieheksi. Asiamiesyhtiön palveluksessa olevalla tarkoitetaan sen työntekijää ja johtoon (ks. alakohta 5) kuuluvaa henkilöä;

7) sivutoimisesti asiamiestoimintaa harjoittavan asiamiesyhtiön antama selvitys siitä, että vähintään yksi sen johtoon kuuluvista, asiamiestoiminnasta vastaavista henkilöistä on rekisteröity asiamieheksi ja nimetty liikkeen vastaavaksi hoitajaksi, ja hänen suostumuksensa tehtävään. Jos vastaava hoitaja ei kuulu yhtiön johtoon kohdan 5 mukaisesti, yhtiön johdon on annettava selvitys siitä, että vastaavaksi hoitajaksi esitetty henkilö on yhtiössä sellaisessa asemassa, että hänen voidaan katsoa kuuluvan yhtiön johtoon. Selvityksestä tulee käydä ilmi, että vastaavaksi hoitajaksi esitetty henkilö on asemassa, jossa hänellä on valtuudet tehdä yhtiötä sitovia päätöksiä asiamiestoiminnasta. Vastaavan hoitajan vastuualue (esim. tietty selkeästi määritelty liiketoiminnan osa-alue, johon asiamiestoiminta kuuluu) on määriteltävä. Vastaavan hoitajan on raportoitava asiamiestoiminnasta yhtiön johdolle. Vastaavan hoitajan tehtävän asianmukainen hoitaminen edellyttää, että vastaava hoitaja on päätoimisesti kyseisen asiamiesyhtiön palveluksessa. Vastaava hoitaja voi toimia vain yhden yhtiön vastaavana hoitajana;

8) sivutoimisesti asiamiestoimintaa harjoittavan asiamiesyhtiön antama selvitys liikevaihdosta toimialoitain, asiamiestoimintaan osallistuvien ja muiden henkilöiden lukumäärästä sekä siitä, harjoitetaanko asiamiestoimintaa esimerkiksi tuotteeseen tai palveluun liittyvänä oheispalveluna.

Luonnollinen henkilö

- (23) Luonnollisia henkilöitä ovat asiamiesyhtiön palvelukseen tulevat henkilöt sekä yksityiset elinkeinonharjoittajat.

MÄÄRÄYS (KOHTA 24)

- (24) Luonnollisen henkilön on liitettävä hakemukseensa:
- 1) maistraatin antama ote holhousasioiden rekisteristä;
 - 2) oikeusrekisterikeskuksen antama ote konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä;
 - 3) oikeusrekisterikeskuksen antama ote liiketoimintakieltorekisteristä;
 - 4) vakuutusenantajan antama todistus asiamiehen ammattipätevyydestä (liite C tai vastaavat tiedot sisältävä todistus);
 - 5) vakuutusenantajan antama vahvistus voimassaolevasta asiamiessopimuksesta (liite B tai vastaavat tiedot sisältävä vahvistus); Edellä mainittua vahvistusta ei kuitenkaan tarvita, jos hakija harjoittaa vakuutusedustusta yksinomaan rekisteröidyn asiamiesyhtiön palveluksessa;

6) jos hakija tulee asiamiesyhtiön palvelukseen, asiamiesyhtiön suostumus rekisteröimiseen;

7) jos asiamiesyhtiö hakee rekisteröintiä palveluksessaan olevan luonnollisen henkilön puolesta, hakemukseen on liitettävä luonnollisen henkilön suostumus rekisteröimiseen.

Hakemuksessa ja sen liitteissä annettujen tietojen muutoksista ilmoittaminen

MÄÄRÄYS (KOHDAT 25–28)

- (25) Jos hakemuksessa tai sen liitteissä annetut tiedot muuttuvat rekisteröinnin jälkeen, rekisteriin merkityn on viipymättä ilmoitettava muutoksista kirjallisesti tai sähköisesti Finanssivalvonnalle (sähköpostitse tai verkkopalvelussa http://www.finanssivalvonta.fi/fi/toimiluvat/vakuutusedustajaksi_rekisteroityminen).
- (26) Jos muutokset koskevat uusien edustettavien vakuutuksenantajien lisäämistä vakuutus-edustajarekisteriin, asiamiehen on toimitettava vakuutuksenantajan antama vahvistus voimassaolevasta asiamiessopimuksesta sekä vakuutuksenantajan antama todistus ammattipätevyydestä.
- (27) Edellä kohdan (23) 8 alakohdan perusteella annettujen tietojen muutoksista on kuitenkin ilmoitettava vain silloin, kun asiamiestoiminta muuttuu sivutoimisesta päätoimiseksi.
- (28) Muutoksista ilmoitettaessa on Finanssivalvonnalle toimitettava muutoksia koskevat vastaavat selvitykset kuin rekisteröintiä haettaessa.

6.1.5.2 Vakuutusmeklareiden rekisteröinti

MÄÄRÄYS (KOHDAT 29–35)

Rekisteröintihakemus

- (29) Rekisteröintiä on haettava Finanssivalvonnalta sähköisesti tai kirjallisesti. Sähköinen hakulomake täytetään ja lähetetään Finanssivalvonnalle verkkopalveluosoitteessa http://www.finanssivalvonta.fi/fi/toimiluvat/vakuutusedustajaksi_rekisteroityminen. Kirjallisesti rekisteröintiä haetaan tämän määräyksen liitteenä olevalla hakulomakkeella. Kirjallinen hakemus ja selvitykset on toimitettava osoitteeseen Finanssivalvonta, Vakuutusedustajarekisteri, PL 103, 00101 Helsinki, (käyntiosoite Snellmaninkatu 6).
- (30) Hakemuksen lisäksi Finanssivalvonnalle on toimitettava kohdissa (37), (39), (42) ja (44) tarkoitetut selvitykset 21 päivän kuluessa siitä, kun hakemus on saapunut Finanssivalvonnalle. Selvitykset voi toimittaa sähköpostilla osoitteeseen vakuutusedustajat@finanssivalvonta.fi, faksilla numeroon 010 831 55 99 tai postitse osoitteeseen Finanssivalvonta, PL 103, 00101 Helsinki.
- (31) Hakemukseen liitettävät selvitykset eivät saa olla kolmea kuukautta vanhempia. Tämä ei kuitenkaan koske kohdan (37) 4 alakohdassa tarkoitettua todistusta vakuutusmeklaritutkinnon suorittamisesta.
- (32) Finanssivalvonta ei tutki hakemusta ennen hakemusmaksun suorittamista. Hakemusmaksu on suoritettava 21 päivän kuluessa siitä, kun hakemus on saapunut Finanssivalvonnalle.

- (33) Sähköisen hakemuslomakkeen yhteydessä on maksuohjeet. Kirjallisesti hakemuksen tehneelle Finanssivalvonta lähettää maksuohjeet hakemuksen saatuaan.
- (34) Jos hakija peruuttaa hakemuksen tai hakemus hylätään, hakemusmaksua ei palauteta.

Hakemukseen liitettävät, muut kuin riippumattomuutta koskevat selvitykset

Oikeushenkilö

- (35) Oikeushenkilöitä eli juridisia henkilöitä ovat esimerkiksi osakeyhtiöt, avoimet yhtiöt ja kommandiittiyhtiöt, yhdistykset ja säätiöt (jäljempänä meklariyhtiö).

MÄÄRÄYS (KOHDAT 36–37)

- (36) Meklariyhtiön on liitettävä hakemukseensa:
- 1) ote kaupparekisteristä, yhdistysrekisteristä tai säätiörekisteristä. Rekisteriotteesta tulee nimenomaisesti käydä ilmi, että meklariyhtiöllä on oikeus harjoittaa elinkeinonaan vakuutusdustusta tai että rekisteriotteeseen on merkitty meklariyhtiön toimialaksi yleistoimiala tai kaikki laillinen liiketoiminta;
 - 2) yhtiöjärjestys, yhtiösopimus tai säännöt;
 - 3) oikeusrekisterikeskuksen antama ote konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä;
 - 4) päätoimisesti vakuutusmeklaritoimintaa harjoittavan meklariyhtiön antama selvitys siitä, että vähintään yksi meklariyhtiön johtoon kuuluvista, vakuutusmeklaritoiminnasta vastaavista henkilöistä on rekisteröity vakuutusmeklariksi ja nimetty liikkeen vastaavaksi hoitajaksi, ja hänen suostumuksensa tehtävään. Vastaavan hoitajan tehtävän asianmukainen hoitaminen edellyttää, että vastaava hoitaja on päätoimisesti kyseisen meklariyhtiön palveluksessa. Vastaava hoitaja voi toimia vain yhden yhtiön vastaavana hoitajana;
 - 5) päätoimisesti vakuutusmeklaritoimintaa harjoittavan meklariyhtiön antama selvitys siitä, että vähintään puolet sen palveluksessa olevista, suoraan vakuutusmeklaritoiminnan harjoittamiseen osallistuvista henkilöistä on rekisteröity vakuutusmeklareiksi. Meklariyhtiön palveluksessa olevalla tarkoitetaan sen työntekijää ja johtoon (ks. alakohta 4) kuuluvaa henkilöä;
 - 6) sivutoimisesti vakuutusmeklaritoimintaa harjoittavan meklariyhtiön antama selvitys siitä, että vähintään yksi meklariyhtiön johtoon kuuluvista, vakuutusmeklaritoiminnasta vastaavista henkilöistä on rekisteröity vakuutusmeklariksi ja nimetty liikkeen vastaavaksi hoitajaksi, ja hänen suostumuksensa tehtävään. Jos vastaava hoitaja ei kuulu yhtiön johtoon kohdan 4 mukaisesti, lisäksi yhtiön johdon on annettava selvitys siitä, että vastaavaksi hoitajaksi esitetty henkilö on yhtiössä sellaisessa asemassa, että hänen voidaan katsoa kuuluvan yhtiön johtoon. Selvityksestä tulee käydä ilmi, että vastaavaksi hoitajaksi esitetty henkilö on asemassa, jossa hänellä on valtuudet tehdä yhtiötä sitovia päätöksiä vakuutusmeklaritoiminnasta. Vastaavan hoitajan vastuualue (esim. tietty selkeästi määritelty liiketoiminnan osa-alue, johon vakuutusmeklaritoiminta kuuluu) on määriteltävä. Vastaavan hoitajan on raportoitava vakuutusmeklaritoiminnasta yhtiön johdolle. Vastaavan hoitajan tehtävän asianmukainen hoitaminen edellyttää, että vastaava hoitaja on päätoimisesti kyseisen meklariyhtiön palveluksessa. Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan päätoimisuus tarkoittaa sitä, että vastaava hoitaja voi toimia vain yhden yhtiön vastaavana hoitajana;

7) sivutoimisesti vakuutusmeklaritoimintaa harjoittavan meklariyhtiön antama selvitys liikevaihdosta toimialoittain, vakuutusmeklaritoimintaan osallistuvien ja muiden henkilöiden lukumäärästä sekä siitä, harjoitetaanko vakuutusmeklaritoimintaa esimerkiksi palveluun liittyvänä oheispalveluna;

8) selvitys VedL 28 §:n mukaisesta vastuuvakuutuksesta;

9) jos meklariyhtiö välittää ensivakuutuksiin liittyviä asiakkaan tai vakuutuksenantajan varoja, selvitys Finanssivalvonnan vakuutusedustajille antaman määräys- ja ohjekokoelman 22.6.2010 (Dnro 7/101/2010) 7 luvussa tarkoitetusta asiakasvaratilistä.

Luonnollinen henkilö

(37) Luonnollisia henkilöitä ovat meklariyhtiön palvelukseen tulevat henkilöt sekä yksityiset elinkeinonharjoittajat.

MÄÄRÄYS (KOHTA 38)

(38) Luonnollisen henkilön on liitettävä hakemukseensa:

1) maistraatin antama ote holhousasioiden rekisteristä;

2) oikeusrekisterikeskuksen antama ote konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä;

3) oikeusrekisterikeskuksen antama ote liiketoimintakieltorekisteristä;

4) vakuutusedustuslautakunnan antama todistus vakuutusmeklaritutkinnon suorittamisesta;

5) selvitys VedL 28 §:n mukaisesta vastuuvakuutuksesta. Selvitystä vastuuvakuutuksesta ei kuitenkaan vaadita, jos hakija harjoittaa vakuutusedustusta yksinomaan meklariyhtiön palveluksessa. Jos hakija harjoittaa vakuutusedustusta tällaisen meklariyhtiön lukuun yksityisenä elinkeinonharjoittajana eikä hänellä ole omaa vastuuvakuutusta, hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, että meklariyhtiön vastuuvakuutus kattaa myös hakijan toiminnan.

6) jos hakija tulee meklariyhtiön palvelukseen, meklariyhtiön suostumus rekisteröimiseen;

7) jos hakija on yksityinen elinkeinonharjoittaja ja välittää ensivakuutuksiin liittyviä asiakkaan tai vakuutuksenantajan varoja, selvitys (37) kohdan 9 alakohdassa mainituissa määräyksissä tarkoitetusta asiakasvaratilistä. Meklariyhtiön lukuun toimivat yksityiset elinkeinonharjoittajat voivat käyttää vain kyseisen oikeushenkilön asiakasvaratiliä.

8) jos meklariyhtiö hakee rekisteröintiä palveluksessaan olevan luonnollisen henkilön puolesta, hakemukseen on liitettävä luonnollisen henkilön suostumus rekisteröimiseen.

Hakemukseen liitettävät selvitykset riippumattomuudesta

(39) Meklariyhtiön on VedL 7 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan oltava riippumaton vakuutuksenantajista.

(40) Luonnollisen henkilön on VedL 6 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan oltava riippumaton vakuutuksenantajista.

MÄÄRÄYS (KOHDAT 41–46)

- (41) Riippumattomuuden osoittamiseksi meklariyhtiön on liitettävä hakemukseensa selvitys:

Oikeushenkilö

- 1) harjoittamastaan muusta liiketoiminnasta ja liikevaihdosta toimialoittain;
- 2) omistajistaan ja siitä, ovatko nämä työ- tai asiamiessuhteessa tai muuhun sopimukseen perustuvassa tai muussa riippuvuussuhteessa yhteen tai useampaan vakuutusenantajaan;
- 3) samaan konserniin kuuluvista muista oikeushenkilöistä ja niiden liiketoiminnasta;
- 4) omistuksistaan muissa oikeushenkilöissä ja näiden liiketoiminnasta;
- 5) siitä, ettei meklariyhtiöllä ole yhden tai useamman vakuutusenantajan kanssa lain 6 §:n perusteluissa tarkoitettulla tavalla sopimusta markkinoinnista, tuotekehittelystä tai muusta jatkuvasta yhteistoiminnasta.

- (42) Meklariyhtiön on liitettävä hakemukseensa sen johtoon kuuluvista, vakuutusmeklariksi rekisteröimättömistä henkilöistä kohdassa (44) tarkoitettut selvitykset.

Luonnollinen henkilö

- (43) Riippumattomuuden osoittamiseksi on luonnollisen henkilön liitettävä hakemukseensa selvitys:

- 1) harjoittamastaan muusta liiketoiminnasta ja liikevaihdosta toimialoittain;
- 2) työ- tai asiamiessuhteestaan muuhun kuin meklariyhtiöön;
- 3) omistamiensa kotimaisen tai ulkomaisen vakuutusenantajan osakkeiden, takuuosuuk-sien sekä osakeyhtiölain (624/2006) 10 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen optio-oikeuksien ja vaihtovelkakirjalainojen määrästä vakuutusenantajittain eriteltynä;
- 4) omistuksestaan tai vastuullisesta asemastaan oikeushenkilössä, joka on asiamiessuh-teessa tai muuhun sopimukseen perustuvassa tai muussa riippuvuussuhteessa yhteen tai useampaan vakuutusenantajaan;
- 5) siitä, ettei hänellä ole lainkohdan perusteluissa tarkoitettulla tavalla yhden tai useamman vakuutusenantajan kanssa sopimusta markkinoinnista, tuotekehittelystä tai muusta jatku-vasta yhteistoiminnasta.

Hakemuksessa ja sen liitteissä annettujen tietojen muutoksista ilmoittaminen

- (44) Jos hakemuksessa tai sen liitteissä annetut tiedot muuttuvat rekisteröinnin jälkeen, rekiste-riin merkityn on viipymättä ilmoitettava muutoksista kirjallisesti tai sähköisesti Finanssival-vonnalle (sähköpostitse tai verkkopalvelussa http://www.finanssivalvonta.fi/fi/toimiluvat/va-kuutusedustajaksi_rekisteroityminen).

- (45) Muutoksista ilmoitettaessa on Finanssivalvonalle toimitettava kyseistä muutosta koskevat vastaavat selvitykset kuin rekisteröintiä haettaessa.

Asiakirjojen käännökset

- (46) Jos näissä määräyksissä tarkoitettut asiakirjat on laadittu muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä, niistä on Finanssivalvonnan vaatimuksesta toimitettava myös suomen- tai ruotsin-kielinen käännös.

7 Kumotut määräykset ja ohjeet

Nämä määräykset ja ohjeet kumoavat voimaan tulleessaan seuraavat Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet:

- Rahoitustarkastuksen antama standardi 1.1, Toimiluvat ja notifikaatiot
- Finanssivalvonnan antaman standardin 6.1, Maksulaitosten ja maksupalvelua ilman toimilupaa tarjoavien henkilöiden toiminta, 4 luku
- Vakuutusvalvontaviraston vakuutusyhtiöille, työeläkevakuutusyhtiöille, vakuutusyhdistyksille, vakuutusomistusyhteisöille, kolmannen maan vakuutusyhtiöiden sivuliikkeille ja lailla perustetuille eläkelaitoksille antaman määräys- ja ohjekokoelman (dnro 9/101/2011)1 luku
- Vakuutusvalvontaviraston vakuutusedustajille antaman määräys- ja ohjekokoelman (dnro 7/101/2010) I luku ja luvun II kohdat 3 ja 4, 22.6.2010

8

Muutoshistoria

Näitä määräyksiä ja ohjeita on muutettu niiden voimaantulon jälkeen seuraavasti:

Annettu 7.12.2015, voimaan 1.1.2016.

- kumottu aiempi luku 9 (vakuutusyhtiön toimilupa) 1.1.2016 voimaan tulleilla määräyksillä ja ohjeilla 6/2015, jolloin lukujen 10 ja 11 numerointi on samalla muuttunut.

Annettu 28.4.2016., voimaan 1.7.2016

- kumottu aiempi luku 5 (luottolaitoksen toimilupa) 1.7.2016 voimaan tulleilla määräyksillä ja ohjeilla 3/2016, jolloin lukujen 6 - 11 numerointi on samalla muuttunut.

Annettu 22.11.2016., voimaan 1.1.2017

- kumottu aiemmat luvut 7 (maksulaitoksen toimilupa) ja 8.2 (Ilmoitusvelvollisuus tarjottaessa maksupalvelua ilman toimilupaa) 1.1.2017 voimaan tulleilla määräyksillä ja ohjeilla 8/2016, jolloin lukujen 7-10 numerointi on samalla muuttunut.

Annettu 23.1.2018, voimaan 1.2.2018

- poistettu sijoituspalveluyritykset näiden määräysten ja ohjeiden soveltamisalasta luvusta 1.1 sekä viittaukset sijoituspalvelulakiin (742/2012) rahoitusvälineiden markkinat –direktiivi II:n (2014/65/EU, MiFID II) kansallisen voimaansaattamisen johdosta, jolloin on samalla muutettu lukuja 2.1, 2.2, 2.3, 3 ja 4.1.
- poistettu luvun 2.1 määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvistä säädöksistä: valtiovarainministeriön asetus sijoituspalveluyrityksen toimilupahakemukseen, kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen toimilupahakemukseen ja sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen perustamista kolmanteen maahan koskevaan lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä (1024/2012), valtiovarainministeriön asetus luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten palkitsemisjärjestelmistä (1372/2010), sijoituspalvelulaki (742/2012), arvopaperimarkkinalaki (746/2012) ja valtioneuvoston asetus rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä (616/2008).
- poistettu luvun 2.2 määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvistä Euroopan unionin asetuksista Komission asetus (EY) N:o 1287/2006.
- poistettu luvun 2.3 määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvistä Euroopan unionin direktiiveistä direktiivit 2004/39/EY, 97/9/EY ja 95/26/EY sekä rahastoyhtiöitä koskeva direktiivi 2004/39/EY.

- kumottu aiempi luku 5 (Sijoituspalveluyrityksen toimilupa), jolloin lukujen 5 - 9 numerointi on samalla muuttunut.
- korjattu lakiviittaukset RahastoVMA:n (437/2016) mukaisiksi luvuissa 5.3.1, 5.5.1, 5.5.3, 5.5.4, 5.5.5, 5.6, 5.7, 5.7.2, 5.7.4, 5.8, 5.9, 5.9.2, 5.9.3, 5.9.4 ja 5.9.5.